22.03.2014 г. / 00:07:13

Вяра

04.04 по еретическия, †22.03 по църковния календар - Св. мъченица Дросида, дъщеря на цар Траян. Св. свещеномъченик Василий, презвитер Анкирски

В памет на света мъченица Дросида († ок. 104-117 гг.)

По времето на император Траян и по негова заповед всеки ден били изпращани на смърт изповедниците на Христа, а телата им били захвърляни на пусти и нечисти места. По същото време живели във въздържание и се подвизавали в смирение, изпълнявайки Божиите заповеди няколко християнски девици. Заедно със своите наставници те прибирали телата на светите мъченици, помазвали ги с благовония, увивали ги в чисто платно и ги погребвали при своите жилища. Узнала за това Дросида, дъщерята на император Траян, и една нощ, след като слугите заспали дълбоко, отишла при девиците, носейки им скъпа одежда, и ги молила да отиде с тях за честното тяло на един свети мъченик. Междувременно някой си Андреян, годеник на Дросида и близък приятел на императора, му дал следния съвет:

- Заповядай, самовластни господарю, да поставят стража при телата на християните, за да разберем кои са похитителите.

Траян заповядал да изпълнят съвета му и войниците, поставени на стража, хванали през нощта петте християнски девици, а с тях и дъщеря му Дросида. На сутринта ги завели

при императора. Като видял дъщеря си, той изпаднал в ужас и наредил на стражите да я затворят и да я пазят зорко, като се надявал тя да се разкае и да се поправи. За девиците заповядал да изковат голям котел, който да напълнят с разтопена медна сплав и да ги хвърлят в него, за да изгорят и да се слеят с метала. Сетне от медта трябвало да се изковат жертвени триножници, които да бъдат сложени в новопостроената баня. Банята щяла да бъде открита за празника на Аполон като място за лечение на болести и отдих на езическите идолопоклонници. Заповедта била изпълнена. Светите мъченици били изгорени и триножниците за жертвоприношенията - изковани. Тогава напалили банята и оповестили на народа:

- Всички, които имат благоволението на боговете, защитници в беди, и са предани на императора, да дойдат за откриването на тази забележителна баня.

Щом чули това съобщение, хората веднага започнали да се стичат към банята и първият, който понечил да прекрачи прага, паднал на земята и издъхнал. Същото станало и с ония, които били с него до вратата, тъй че никой не можал да премине даже през тази първа врата. Като научил, Траян свикал жреците на своите езически богове и им казал:

- Какво значи това? Дали християните не са направили някаква магия?

- Не, царю - отвърнали жреците, - това е заради триножниците, които заповяда да направят от медната сплав, в която бяха изгорени християнските девици. Заповядай да ги махнат и да ги заменят с други и тогава всичко ще стане както си го намислил.

След като изпълнили съвета на жреците, Андреян казал на императора:

- Позволи ми, царю, да претопя триножниците, да направя от тях пет статуи на голи девици, които да приличат на изгорените християнки и да ги поставя на входа към твоята императорска баня за присмех и поругание.

Траян се съгласил и статуите били направени. Щом ги поставили на определените места, той видял насън пет чисти агнета, пасящи в рая, и страшния им пастир, който му казал:

- О, ти най-безсъвестен и нечестив сред царете, тези, чиито статуи си замислил да изложиш за поругание, добрият и милосърден Пастир взе и пресели тук, където след време ще дойде и дъщеря ти, чистата Дросида.

Щом се събудил, безчинният езичник Траян изпаднал в ярост, понеже светите деви мъченици и след смъртта си осуетили неговите замисли.

Света Дросида вдигнала очи към небето и казала:

- Владико Господи, Иисусе Христе, Сине Божий, ако е Твоята воля да се спася от безумното идолопоклонство на моя нечестив баща, помогни ми да се избавя от брака с беззаконния Андреян и да дойда на небето, където са петте наставници, утвърдили ме в страх пред Тебе. Изпрати дълбок сън на моите пазачи, за да избягам от тук.

Като казала това, света Дросида свалила отличителните знаци на своя царствен произход и тихо напуснала затвора си, тъй че никой от стражите не я забелязал. Тя разсъждавала така:

- Как ще отида при Бога без брачна одежда (неприела кръщение) - нечиста. Но, Царю на царете, Господи Иисусе Христе, заради Тебе изоставих своето царско достойнство, за да ме удостоиш да бъда поне пред прага на Твоето царство. Кръсти ме Ти Самият със Светия Дух.

Като казала това, света Дросида извадила мирото, единственото нещо, което била взела от скъпоценностите си, помазала се навсякъде, после **влязла във водите на ручея, който течал наблизо и се кръстила с думите:**

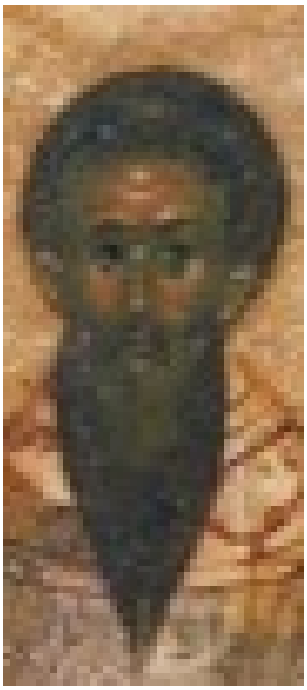
- Кръщава се Божия рабиня Дросида в името на Отца и Сина и Светия Дух.

(Това самокръщение, показано в Свещеното Предание на църквата, може да бъде осъществено от всеки, който иска да бъде истински християнин, но няма истински православни християнски свещеници, към които да се обърне. Казусът е особено актуален днес, когато всички "официални" поместни църкви, включително и българската, са участници в икуменическа всеерес - б.р.)

След това се предала на строг пост и се укривала в продължение на седем дни. През това време при нея дошли неколцина християни, на които разказала за живота си. На осмия ден след кръщението, като се помолила се прибрала при Господа.

Страдания на свети свещеномъченик Василий, презвитер Анкирски

(† 363 г.)

Свети свещеномъченик Василий Анкирски. Фрагмент от стара годишна минейна икона

Свети Василий, презвитер на църквата в град Анкира, Галатия, се стараел да учи хората в истината на християнството, да ги отвръща от пътя на дявола и от злите му дела. Той неуморно проповядвал, че е настъпило страшно време и са се явили князете на дяволските пълчища, тъй като сатаната си има слуги, които отвън са облечени в овчи кожи, а отвътре са хищни вълци. Те застават на пътя на хората в този кратковременен живот, за да погубват душите им и техните коварни козни вече се проявяват.

“Затова аз соча на всички пътя за спасение чрез Христа и изобличавам заблудата на нечестивците - казвал светецът. - Който изостави живия и во веки пребъдващ Бог и се обърне към слепите, глухи и неми идоли, той ще наследи неугасимия огън на своите богове. Затова всички ние, които обичаме Христа и усърдно го почитаме като Вожд на нашата вяра,

желаейки да съхраним в неосквернените си души вечното съкровище, нека да потъпчем дяволските съблазни и веселите идолски празници, да изоставим мерзките врагове, като се уповаваме на нашия Помощник, Христос, от Когото идва вечното въздаяние.”

Така светецът обхождал безспирно града и убеждавал хората да пазят истинската вяра, за да се избавят от бъдещите вечни мъки. Свети Василий презвитер живял по времето на Константинополския патриарх Евдоксий - арианин, който заради неговото благочестие на арианския събор в Константинопол му наложил забрана да свещенодейства. Впоследствие съборът на двеста и тридесетте епископи в Палестина му върнал правото да извършва светите тайнства. Като изповядвал правата вяра и живеел богоугодно, той разяснявал истината за християнството и мнозина изваждал от заблудата. Ето защо в ония времена, когато всеки благочестив християнин бил подложен на гонения, го наклеветили на император Констанций, сина на Константин Велики, че създава размирици сред народа. Страдайки за истината, той научил мнозина правилно да вярват, тъй като самият бил непоклатен и твърд във вярата и в отеческото предание и в нищо не се отклонявал от благочестивото изповедание. На престола се възкачил Юлиян Отстъпник и с безумните си закони за скверните идолски жертвоприношения започнал да погубва човешките души. По негова заповед хората в Галатия се покланяли на идолите в течение на година и три месеца. Като виждал тази пагуба за душите, свети Василий се молил за град Анкира:

“О, Спасителю на света, Христе, незалязваща светлина, съкровище на вечните блага, прогонител на тъмата по волята на Отца и изпълващ всичко с Неговия Свети Дух! Приклони над нас Твоя свят и страшен поглед и обезсили гнусното чародейство на отхвърлящите твоята свята воля. Да се

разпръсне техният безсилен замисъл и да не бъде пречка за душата во веки пребиваваща в Тебе, Боже!”

Като чули молитвата на свети Василий, идолопоклонниците се разгневили твърде много и един от тях на име Макарий се втурнал и го сграбчил с думите:

- Какво си тръгнал из града да бунтуваш народа и да отменяш закона за богопочитането, издаден от царя?

Светецът му отвърнал:

- Бог да затвори устата ти, пленниче дяволски! Не аз отменям закона ви, а Онзи, Който невидимо със сила от небето го разрушава, ще изтреби всички вас, докато не паднете съвсем и не наследите очакващата ви вечна смърт.

Нечестивците, обзети от ярост, го повели при хегемона Сатурнин :

- Този човек създава размирици в града, мами и вкарва хората в заблуда и е стигнал дотам в дързостта си, че кара да разрушават жертвениците и не се свени да хули царя.

Хегемонът Сатурнин попитал светеца:

- Кой си ти, че се осмеляваш да вършиш това?

Свети Василий му отвърнал:

- Аз съм християнин и това е за мен най-святото име.

- А защо като си християнин, не правиш онова, което подобава на християнин?

- Справедливи са думите ти, хегемоне! Наистина, добрите дела на християнина трябва да станат явни за всички, както учи светото Евангелие: “Тъй да светне пред човеците светлината ви, та да видят добрите ви дела и да прославят

Небесния ваш Отец”.

Сатурнин го попитал:

- Защо създаваш размирици в града и навсякъде хулиш царя, че бил погазил истинските закони?

- Аз не хуля вашия цар, но зная Небесния Цар. Той е Бог и живее на небето. Нему нашите отци, достойни Негови служители, се покланят в сърдечна чистота. Той може бързо да съкруши безчестието на вашите безразсъдни наредби.

- Нима ти смяташ, че законът на нашия цар е несправедлив?

Светецът отвърнал:

- Как може да бъде справедлив закон, който заповядва да се слага човешко тяло на жертвеника, да се пролива кръв и да се колят младенци за жертва на бесовете? Може ли такъв закон да се нарече справедлив?

- Не лъжи повече, високомерни човече, и се покори на царя!

Свети Василий отвърнал:

- Аз съм се покорявал и се покорявам на Небесния Цар и няма да отстъпя никога от святата вяра в Него.

- Кой е този Небесен Цар, на когото казваш, че се подчиняваш?

- Аз говоря за Онзи, Който седи на небесата и вижда всичко. А царя, когото ти хвалиш, е цар земен и скоро, като човек ще падне и ще бъде в ръцете на Великия Цар.

Като чул това, Сатурнин се разгневил и заповядал да съблекат светеца, да го повесят и с остри железа да стържат тялото му. Увиснал, той търпял мъките и се молел Богу:

Благодаря Ти, Господи, Боже на вековете, че си ме удостоил да пострадам за Тебе и да намеря пътя на живота, който ще ме заведе при наследниците на Твоите обещания.

Докато измъчвали светеца, хегемонът го увещавал:

- Василий, виж какви страшни мъки понасяш, покори се на царя.

Светецът отвърнал:

- О, безумни човече, чужд на християнската надежда, аз вече казах, че се покорявам на моя Бог, Истинския Цар, вярвам в Него и не мога да отстъпя от Него.

Когато слугите се уморили да измъчват светеца, Сатурнин им наредил да спрат и пак му казал:

- Послушай и принеси жертва на боговете.

- Няма да се поклоня на празните идоли и няма да участвувам в жертвоприношения, погубващи душите.

Тогава хегемонът наредил да отведат мъченика в тъмницата. По пътя го срещнал един елин на име Феликс и му казал:

- Защо се обричаш на гибел, Василий? Не е ли по-добре да станеш приятел на боговете и да получиш обещаните от царя дарове? Ще страдаш жестоко още много време, и то заслужено - сам си го изпроси.

- Махни се, развратени човече, ти не знаеш истинските обещания на вечния Небесен Цар, Христос, и не си достоен да ги знаеш: как може да видиш в тъмата светлината на истината и да разбереш, че се намираш в мрак?

С тези думи свети Василий влязъл в тъмницата.

Сатурнин изпратил писмо на император Юлиян и го

известил за случая с презвитер Василий. Императорът веднага изпратил в Анкира някой си Елпид, учител по неверие, някогашен християнин, а впоследствие отстъпник, и един друг нечестивец Пигасий, също някогашен християнин, отпаднал по-късно от небесните съкровища. На път за Анкира, в Никомидия, те срещнали Асклипий, идолски жрец, и го повели със себе си. Тримата, като трима предводители на дяволските сили, пристигнали в Анкира. А свети Василий не преставал ден и нощ да хвали и славослови в тъмницата Бога. Когато Пигасий влязъл при него, го поздравил с думите:

- Радвай се, Василий.

Светецът му отвърнал:

- Няма радост за тебе, престъпниче и лъжецо, няма спасение, което ти някога пиеше от Христовия извор. Сега си като гнило блато, тъпчеш се с жертвено месо. Преди беше причастник на Божествените тайни, сега си начело на бесовската трапеза, преди беше учител на истината, сега си предводител на погибелта. Преди се веселеше със светиите, сега се веселиш със слугите на сатаната, преди водеше заблудените от тъмнината към светлина, сега си целият в мрак. Защо погуби надеждата си и се лиши от духовното съкровище? Какво ще правиш на смъртния си одър?

Като казал това, свети Василий се обърнал с молитва към Господа:

“Слава Тебе, Боже, Когото Твоите раби познаха и Който водиш към светлината желаещите да Те видят. Прославяш надяващите се на Тебе, изпълваш със срам ненавиждащите Твоя закон, възхваляван от небесните жители и почитан от хората на земята . Благоволи, Всевишни Боже, да освободиш душата на Твоя раб от дяволските примки, за да се избавя от ненавистниците на истината, които се хвалят, че ще

възтържествуват над мене!

Като чул това, Пигасий си тръгнал смутен, отишъл при приятелите си и им предал думите на Василий. Те се разгневили, защото видели смущението му, и отишли при Сатурнин да му кажат. Той заповядал веднага да доведат светеца. И когато светият мъченик се изправил пред тях, рекъл на хегемона:

- Прави каквото искаш.

Като чул, че Василий говори така смело, Елпидий казал на съдията:

- Този беззаконник е обезумял! Ако след мъченията се съгласи да се поклони на боговете, ще бъде помилван, ако ли не, ще бъде измъчван пред императора.

Сатурнин се разгневил и заповядал отново да закачат светеца гол и да стържат ребрата му, докато могат, после да го хвърлят в тъмницата, окован в тежки вериги.

Няколко дена по-късно, на път за източните страни, в Анкира пристигнал император Юлиян. Излезли да го посрещнат дяволските слуги, носейки идола, наречен Хеката. Като влязъл в палата, той извикал езическите жреци и ги наградил със злато. На другия ден, по време на зрелищата, Елпидий му напомнил за Василий. Императорът напуснал зрелищата и заповядал да му го доведат в палата. Свети Василий дошъл и застанал пред него със светло лице, чудно красив. Юлиян го попитал:

- Как ти е името?

- Ще ти кажа имената си поред. Първо се наричам християнин, понеже Христовото име е вечно и надвишава човешкия ум, а хората ме наричат Василий. Ако запазя

непорочно даденото ми Христово име, в съдния ден ще получа от Христа вечна награда.

- Не се заблуждавай, Василий, вашите тайнства са ми добре известни. Ти вярваш в Онзи, Който беше осъден на позорна смърт при Пилат Понтийски.

- Не аз се заблуждавам, а ти, като си станал отстъпник и си се лишил от Небесното Царство. Аз вярвам в моя Христос, Когото ти отхвърли и Който ти е дал земното царство, скоро обаче ще се лишиш от него, за да разбереш кой Бог си разгневил.

- Побеснял си, безумнико, няма да е на твоето.

- Ти отхвърли наградата, приготвена за Христовите раби, не се посвени от Олтара, който те запази, когато беше на осем години и те търсеха, за да те убият, и ти бе скрит в свещеното място. Ти не изпълни закона, който сам проповядваше, когато беше клирик! Затова и Христос, Великият Цар, не ще те помене в Своето вечно царство, а скоро ще ти се отнеме и това временно царство. И тялото ти ще остане без погребение, след като в страшни мъки бъде изтръгната душата ти. (Светецът предсказал скорошната смърт на Юлиян, чийто труп след погребението бил изхвърлен от земята.)

Тогава Юлиян му рекъл:

- Нечестивецо, аз исках да те пусна, но за това, че продължаваш безсрамно да повтаряш безумните си приказки и отхвърляш съвета ми, а на това отгоре ме и безчестиш с разни упреци, заповядвам всеки ден да изрязват от кожата ти по седем ремъка.

Той наредил на началника на щитоносците, Фрументин, да вземе Василий и всеки ден да дере част от кожата му, като изрязва по седем ремъка. Фрументин изпълнявал усърдно

заповедта, а светията доблестно понасял тия мъки за Христа. Когато след няколко дни цялата му кожа била вече одрана и висяла на ремъци по раменете му отпред и отзад, страдалецът казал на началника:

- Искам да говоря с императора.

Началникът се зарадвал много, защото си помислил, че мъченикът иска да се поклони на идолите. Отишъл при Юлиян и му съобщил:

- Господарю, Василий не можа да понесе мъките и желае да се покори на твое величество.

Императорът отишъл в храма на Асклепий и заповядал да му доведат затворника. Свети Василий застанал пред него и го попитал:

- Къде са твоите жреци и пророци? Казаха ли ти за какво съм дошъл при теб?

- Мисля, че си умен човек, разбра положението си и искаш да се присъединиш към нас и вече ще принасяш жертви на боговете.

- Да знаеш, царю, че тези, които наричаш богове, са нищо. Това са глухи и слепи идоли, които завличат в ада вярващите в тях.

Като казал това, той откъснал един от ремъците, които висели от тялото му, и го хвърлил в лицето на царя с думите:

- Ето, Юлияне, яж, щом харесваш такава храна. Моят живот е Христос и за мен е придобивка да умра за Него: Той е Мой Помощник, вярвам в Него, за Него понасям тия мъки!

Сред християните веднага се разнесъл слухът за смелата постъпка на свети Василий и всички го прославяли за

неустрашимото изповедание на Христа и за мъжеството, с което посрамил своя мъчител.

Началникът на полка на щитоносците, Фрументин, който довел при императора светия мъченик, като видял как Василий откъснал ремъка от тялото си и го хвърлил с дръзновени думи в лицето на Юлиян, се сконфузил и се уплашил от яростта на господаря си: той забелязал как лицето му се изменило от гняв, а гневът му бил не толкова срещу мъченика, колкото срещу него, понеже спомогнал за оскърбението на височайшата особа. Щом се отдалечили, той сграбчил светията и го отвел в преторията и люто разярен, заповядал да го мъчат повече, отколкото през всичките тези дни, и не само че одрал цялата му кожа, но се показали и вътрешностите от изпораненото му тяло. По време на мъченията свети Василий се молил на Бога:

- Благословен си, Господи, Боже, надежда на християните, Който изправяш падналите, въздигаш низвергнатите, освобождаваш от тление тия, които се надяват на Тебе. Ти знаеш нашите страдания, благ и щедър, милостив и дълготърпелив Боже, погледни от престола на Своята висока слава, дай ми честно да завърша живота си и ме удостой с Твоето вечно и нетленно царство.

Вечерта Фрументин заповядал да затворят светеца в тъмницата. На другия ден, рано сутринта, Юлиян потеглил за Антиохия, без да го удостои със среща. Като видял, че заради Василий императорът му е сърдит, Фрументин се разярил още повече на мъченика и щом го довели от тъмницата, му рекъл:

- Е, безумнико, ще принесеш ли жертва на боговете, както заповяда императорът, или няма? Какво реши - да се подчиниш на заповедта му или да свършиш в мъчения?

Свети Василий му отвърнал:

- Безразсъдни човече, ти забрави колко ремъка одра от тялото ми вчера и преди това, и как всички, щом ме видеха, се умиляваха и плачеха при вида на мъките, на които ме подлагаш, светотатче, но ето - аз пак съм здрав, благодарение на благодатта Христова, и стоя пред теб. Дяволски слуга, свиреп и безчовечен, извести на моя мъчител Юлиян каква сила има Христос Бог, Когото той остави. Прелъстен от дявола, той погуби душата си. Няма да споменавам пак как Христос Бог го избави от смърт, като го защити чрез йереите си в божествения олтар на светата църква. Той забрави благодеянието, отрече се от самия себе си и избяга от нея. Аз се надявам, че моят Христос скоро ще му въздаде според заслугите и окаяният отстъпник ще загине в мъки!:

Фрументин му отвърнал:

- Ти си побеснял, окаянико! По своето човеколюбие и милосърдие непобедимият Юлиян ти заповяда да участвуваш с нас в празника, да принесеш жертва и да прикадиш с благовония, но ти не го послуша, ами безсрамно опозори императора, а мен вкара в беда. Ще ти се отплатя за заслугите с такива мъчения, които бързо ще те вкарат в гроба.

С тези думи Фрументин заповядал да нажежат железни пръти и да ги забиват в гърба и корема на светеца. В такива мъки свети Василий паднал на земята , като гръмко се молел Богу:

- Светлина моя, Христе! Надеждо моя, Иисусе! Тих пристан за обуреваемите! Благодаря Ти, Господи, Боже на отците ни, че си избавил душата ми от преизподния ад и си запазил в мен неопетнено Твоето име! Нека да завърша живота си с победа и да наследя вечния покой по обещанието, дадено на отците от Теб, Великия Архиерей, Нашия Господ Иисус Христос. Приеми с мир душата ми, неотстъпила от Твоето изповедание. Ти си добросърдечен и Твоето милосърдие е велико, безсмъртни и

вечни Боже! Амин.

Коремът на мъченика бил пронизан от нажежените железа, а той, като се помолил, сякаш заспал сладък сън, предавайки душата си в Божиите ръце. Така на 28 януари свети Василий завършил своя мъченически път. Малко по-късно, на 22 март, след убийството и гибелта на Юлиян Отстъпник, християните отдали открито почит на изстрадалото тяло на мъченика и в този ден започнали да честват паметта му. Неговото самоотвержено мъченичество укрепило вярващите в нашия Господ Иисус Христос, Чието царство и слава са во веки. Амин.

Кондак священномученику Василию, пресвитеру Анкирскому

глас 8

Зако́нно тече́ние соверши́в и ве́ру соблю́л еси́, священному́чениче Васи́лие, сего́ ра́ди муче́ния венце́в сподо́бился еси́ и Це́ркве сто́лп непоколеби́мь яви́лся еси́, Сы́на, Отцу́ Собезнача́льна и Ду́ху испове́дав, Тро́ицу Нераздели́мую, Ю́же моли́ изба́витися от бе́д чту́щим Тя́, да зове́м ти́: ра́дуйся, Васи́лие богому́дре.

(Закона изпълни и вярата опази, свещеномъчениче Василие: с венец си се сподобил за мъченичеството и си бил непоколебим стълб на Църквата, изповядвайки Сина, събезначален на Отца и Светия Дух, неразделна Троица; Нея моли да избави нас, почитащите те, от беди, за да ти казваме: радвай се, Василие богомъдри.)

buditeli.info © 2017